

Sygn. akt: WZ 7/13

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

po rozpoznaniu zażalenia obrońcy K. J. na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 12 marca 2013 r., w przedmiocie nieuwzględnienia wniosku skazanego o zatarcie skazania

p o s t a n o w i ł:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

K. J. wystąpił z wnioskiem o zatarcie skazania na karę łączną 3 lat pozbawienia wolności, karę grzywny 500 stawek dziennych oraz środek karny zakazu zajmowania stanowisk związanych z gospodarowaniem środkami finansowymi w jednostkach organizacyjnych dysponujących środkami publicznymi oraz przepadek korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa orzeczonego prawomocnym wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 10 kwietnia 2006 r.

Wojskowy Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 12 marca 2013 r. wniosku tego nie uwzględnił.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd podniósł, że przeciwko zastosowaniu wobec wnioskodawcy dobrodziejstwa wcześniejszego zatarcia skazanie sprzeciwia się rodzaj i sposób popełnienia przestępstw o charakterze korupcyjnym związanych z przyjęciem znacznych kwot łapówek. Nadto wątpliwości Sądu w zakresie

możliwości wcześniejszego zatarcia wzbudził sposób zachowania skazanego po uprawomocnieniu się wyroku, a to niewywiązanie się, do dnia wystąpienia z poprzednim wnioskiem o zatarcie skazania, z obowiązku wykonania orzeczonego przepadku korzyści majątkowych pochodzących z przestępstw dokonanych przez skazanego. Zdaniem Sądu wątpliwości te spotęgował sposób reakcji skazanego na pismo Sądu wzywające do dostarczenia informacji o wykonaniu orzeczonego przepadku, wskazujący na dążenie skazanego do orzeczenia zatarcia skazania, mimo niespełnienia warunku wykonania przepadku.

Na to postanowienie zażalenia złożył obrońca skazanego. W zażaleniu podniesiono zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, a to uznanie, że skazany nie spełnienia warunków zezwalających na zatarcie skazania ze względu na charakter czynu jak i postawę skazanego po wykonaniu kary pozbawienia wolności. Skarżący nadto podniósł, że z uzasadnienia orzeczenia nie wynika, aby Sąd zarządził w trybie art. 14 § 1 k.k.w. zebranie informacji o skazanym.

W uzasadnieniu zażalenia wywody skarżącego skoncentrowały się na wykazaniu braku rozważenia przez Sąd zachowania i postawy skazanego po wydaniu wyroku, choćby na podstawie dokumentacji dotyczącej warunkowego przedterminowego zwolnienia, oraz zachowania po opuszczeniu zakładu karnego. Podniesiono również, że nie są trafne stwierdzenia Sądu o celowości niewykonania przez skazanego obowiązku zrealizowania orzeczonego przepadku. Wskazano, że dopiero na skutek pierwszego wniosku skazanego o zatarcie skazania, Sąd zorientował się, iż po uprawomocnieniu się wyroku do dnia złożenia tego wniosku, nie wykonany został wyrok w zakresie orzeczonego przepadku. Skarżący wskazał, że skazany nie wykonał przepadku, gdyż nie był do tego wezwany i nie wiedział na czym rzecz ma zrealizować orzeczony przepadek. Zdaniem skarżącego nie uwzględniono również tego, iż działanie skazanego uchroniło Sąd od niemożliwości wyegzekwowania tego przepadku, który z pewnością nastąpiłby gdyby skazany oczekiwał na ustawowe zatarcie skazania. W końcu wskazano na brak zarządzenia wykonania wywiadu środowiskowego, który zdaniem skarżącego wskazuje, iż sąd uznał, że niezależnie od wywiadu nie uwzględni wniosku o zatarcie skazania.

W konkluzji zażalenia skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie o zatarciu skazania ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Sąd pierwszej instancji nie uwzględniając wniosku o wcześniejsze zatarcie skazania skupił się na charakterze przestępstw popełnionych przez skazanego, niewypełnieniu obowiązku wykonania przepadku, wymijającej odpowiedzi na zapytanie Sądu o wykonaniu orzeczonego przepadku i wywiódł, że okoliczności te uniemożliwiają uznanie, że skazany przestrzegał porządku prawnego po skazaniu. Zdaniem Sądu Najwyższego skonfrontowanie tych wywodów z realiami sprawy w zakresie wykonania wyroku przekonuje, że Sąd pierwszej instancji niedostatecznie rozważył, iż w rzeczywistości dopiero na skutek wniosku skazanego mogły zostać naprawione błędy postępowania wykonawczego w zakresie egzekucji orzeczonego przepadku, a w kontynuowanym postępowaniu skazany bez zwłoki uścił wymaganą należność. W tym zakresie należało zatem przyznać rację skarżącemu. Rację ma też skarżący, że niezrealizowanie przez skazanego orzeczonego przepadku, w sytuacji braku wezwania za strony Sądu do wykonania tego obowiązku i wskazania sposobu jego realizacji, nie powinno wywierać negatywnego skutku dla skazanego. Trafny jest również zarzut, że Sąd pierwszej instancji nie odniósł się we właściwy sposób do prognozy kryminologicznej, która ma znaczenie w procesie kształtowania decyzji Sądu co do możliwości wcześniejszego zatarcia skazania.

Wskazane błędy powodują konieczność uchylecia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, w którym sąd powinien przede wszystkim odnieść się do prognozy kryminologicznej skazanego, wykorzystując w tym zakresie, jeżeli uznane to za konieczne, procedury przewidziane przez prawo karne wykonawcze. Powinien też we właściwy sposób ocenić zachowanie skazanego w zakresie realizacji orzeczonego przepadku osiągniętych korzyści majątkowych. Procedując ponownie nad wnioskiem Sąd powinien rozważyć w świetle poglądów doktryny (por. Kodeks karny. Komentarz pod redakcją Oktawii Górniok, Warszawa 2006, s.399; J. Bafia, K. Mioduski, Siewierski: Kodeks karny. Komentarz, t. 1, Warszawa 1987, s. 350), czy orzekając w przedmiocie zatarcia skazania ma obowiązek kierowania się kryteriami, które miały wpływ na ocenę przestępstwa, czy też obowiązany jest osądzić postawę sprawcy w okresie podlegającym ocenie w związku z zatarciem skazania.

Z tych względów postanowiono jak na wstępie.

